

Keuzedeel mbo

Sportmassage

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Versie

Versie 2

Code

K1110

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 04-06-2019

1. Algemene informatie

D1: Sportmassage
Studielast
480
Beroepsvereisten
Nee
Certificaten
Nee
Gekoppeld aan kwalificatie(s)
Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers
Toelichting
<p>Dit keuzedeel leidt studenten op tot beginnend beroepsbeoefenaar sportmasseur, uitgezonderd de kennis en kunde op het gebied van EHBSO en reanimatie. Aangezien EHBSO en reanimatie regulier onderdeel zijn van de kwalificaties Sport en Bewegen niveau 4 waaraan dit keuzedeel is gekoppeld, is dit niet opgenomen in het keuzedeel. Wanneer de beginnend beroepsbeoefenaar zijn diensten als sportmasseur wil verlenen, dan zal hij ervoor moeten zorgen dat hij bekwaam is op het gebied van EHBSO en reanimatie.</p> <p>Essentie van de werkzaamheden van de sportmasseur De sportmasseur treft maatregelen ter voorkoming of vermindering (van recidivering) van blessures van cliënten. De maatregelen die hij treft zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">
- masseren;
- tapen en/of bandageren;
- informeren en adviseren;
- zorg verlenen bij acuut sportletsel(EHBSO). <p>Daarnaast voert hij beheer- en organisatiegebonden werkzaamheden uit.</p> <p>Relevantie van het keuzedeel Dit keuzedeel biedt een verbreding op de kwalificaties Sport en bewegen op niveau 4. Binnen de sport is veel vraag naar deskundige sportmassieurs.</p> <p>Beschrijving van het keuzedeel De sportmasseur treft maatregelen ter voorkoming of vermindering (van recidivering) van blessures van cliënten. Hij voert sportmassages uit, tapet en/of bandageert. Daarnaast informeert en adviseert hij cliënten en voert hij organisatiegebonden- en beheerwerkzaamheden uit.</p> <p>Branchevereisten Nee</p> <p>Aard van keuzedeel Verbredend</p>

2. Uitwerking

D1-K1: Werkt aan het voorkomen en verminderen van blessures

Complexiteit

Sportmassieurs werken vooral binnen sportverenigingen of in hun eigen praktijk en verlenen onder andere hun diensten bij sportevenementen. Voor het uitvoeren van het beroepsspecifiek onderzoek, de analyse van de verkregen gegevens en het bepalen van zijn aanpak maakt hij gebruik van brede, specialistische kennis op het gebied van anatomie en fysiologie, van blessurepreventie, indicaties en contra-indicaties van sportmassage, tapes en bandageren. Een onjuiste aanpak is nadelig voor de cliënt en kan ernstige gevolgen hebben voor zijn functioneren. Sociale vaardigheden zijn essentieel bij de uitvoering van zijn werk, vooral ook omdat hij in voorkomende situaties anders kan adviseren dan de cliënt zou willen. De complexiteit van het beroep wordt mede bepaald door de tijdsdruk waarbinnen de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. De beschikbare tijd is vaak beperkt, de sporter wil/moet vaak snel weer verder kunnen sporten. Complicerend is ook dat de sportmasseur bij bijzonderheden niet of slechts indirect kan terugvallen op collega's omdat hij veelal solistisch werkt.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De sportmasseur voert zijn werkzaamheden zelfstandig uit en draagt daarvoor de volledige verantwoordelijkheid. Hij is daarnaast verantwoordelijk voor een juiste terugkoppeling naar de cliënt en eventuele andere betrokkene(n). Wanneer hij in teamverband werkt, dan voert hij zijn aandeel in de samenwerking eveneens zelfstandig uit en draagt daarbij verantwoordelijkheid voor de uitvoering van zijn werkzaamheden en zijn aandeel in de samenwerking.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft algemene kennis van wet- en regelgeving m.b.t. persoonsgegevens/privacy van cliënten en klachtrecht van cliënten
- heeft brede, specialistische kennis van anatomie en fysiologie gerelateerd aan sportbeoefening
- heeft brede, specialistische kennis van het sportmassageproces
- heeft brede, specialistische kennis van relevante materialen en middelen die worden gebruikt in de (sport)gezondheidszorg
- heeft kennis van actuele ontwikkelingen in de (sport)gezondheidszorg
- heeft kennis van documentatiebeheer en archivering van cliëntgegevens
- heeft kennis van richtlijnen ten aanzien van inrichting en hygiëne van de praktijkruimte
- heeft kennis van verbeterprocedé en kwaliteitszorgaspecten
- kan (sport)massagetechnieken toepassen
- kan beroepsspecifieke onderzoeksvaardigheden toepassen om het functioneren van het bewegingsapparaat in kaart te brengen
- kan presentatievaardigheden toepassen
- kan registratievaardigheden toepassen om gegevens in het cliëntdossier vast te leggen
- kan sociale vaardigheden toepassen
- kan tape- en bandagetechnieken toepassen
- kan werken volgens protocollen en richtlijnen

D1-K1-W1: Voert het beroepsspecifiek onderzoek uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar zorgt dat de praktijkruimte schoon en ingericht is. Hij legt als voorbereiding op de activiteiten materialen en middelen klaar. Hij ontvangt de cliënt en gaat na wat zijn wensen en verwachtingen zijn. Hij voert een beroepsspecifiek onderzoek uit om na te gaan of het bewegingsapparaat functioneert zoals het behoort te functioneren. Daarvoor neemt hij een anamnese af, gebruikmakend van een standaard vragenlijst. Hij voert inspectie en palpatieonderzoek uit en in voorkomende situaties voert hij functietesten uit om de status van het bewegingsapparaat vast te stellen. Hij analyseert de verkregen gegevens en besluit op basis van deze analyse of hij de cliënt wel of niet kan verzorgen. Hij informeert de cliënt en adviseert hem eventueel om een andere zorgverlener te raadplegen.

Resultaat

De praktijkruimte voldoet aan de inrichtings- en hygiënevoorschriften en er liggen voldoende en geschikte materialen klaar om de cliënt te verzorgen.

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een zo volledig mogelijk beeld verkregen van het lichamelijk functioneren van de cliënt. Hij heeft besloten over wel/niet verzorgen en heeft in voorkomende situaties advies gegeven een andere zorgverlener te consulteren.

D1-K1-W1: Voert het beroepsspecifiek onderzoek uit

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- zorgt voor een goede basishygiëne;
- kiest de juiste middelen en materialen;
- luistert actief naar de cliënt;
- voert het onderzoek systematisch en nauwgezet uit;
- werkt zorgvuldig volgens gedragsregels, geldende normen en waarden en richtlijnen binnen het beroep;
- gaat discreet om met vertrouwelijke informatie;
- zorgt in voorkomende gevallen voor een nauwkeurige informatieoverdracht naar andere zorgverleners.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Onderzoeken, Instructies en procedures opvolgen, Formuleren en rapporteren, Analyseren

D1-K1-W2: Stelt een plan van aanpak op

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar licht zijn bevindingen van het beroepsspecifiek onderzoek toe aan de cliënt. Hij informeert de cliënt over zijn keuze om te masseren, te tapen en/of te bandageren en beantwoordt vragen over de aanpak. Samen met de cliënt gaat hij na wat voor de cliënt een optimale balans is in belasting en belastbaarheid. In overleg met de cliënt stelt hij een plan van aanpak op en vraagt de cliënt om instemming. In voorkomende situaties stemt hij - met toestemming van de cliënt - het plan van aanpak af met overig betrokkenen. In overleg met en na toestemming van de cliënt brengt hij eventueel wijzigingen aan in het plan van aanpak.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een passend plan van aanpak opgesteld. De cliënt is akkoord met het plan van aanpak.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- houdt nauwkeurig de wensen, behoeften, belasting en belastbaarheid van de cliënt in de gaten;
- gaat voor de cliënt onaangename beslissingen niet uit de weg;
- stemt effectief af met de cliënt en eventueel overig betrokkene(n);
- formuleert de stappen in het plan van aanpak helder en inzichtelijk;
- plant handelingen in de juiste volgorde.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Plannen en organiseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Vakdeskundigheid toepassen

D1-K1-W3: Voert sportmassages uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de cliënt uitleg over doel en aanpak van de massage, stelt de cliënt op zijn gemak en beantwoordt vragen. De beginnend beroepsbeoefenaar voert de massage uit. Gedurende de massage bewaakt hij het welbevinden van de cliënt en is hij alert op de aanwezigheid van contra-indicaties. Hij neemt maatregelen wanneer hij bijzonderheden signaleert.

Resultaat

Het doel van de massage is bereikt. De cliënt is tevreden over de verzorging.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- informeert de cliënt volledig en duidelijk;
- kiest de juiste hulpmiddelen, methoden en technieken;
- past de massagetechnieken bedreven en deskundig toe;

D1-K1-W3: Voert sportmassages uit

- checkt regelmatig of de cliënt tevreden is;
  - gaat integer om met verkregen informatie en met emoties van de cliënt;
  - neemt passende maatregelen op basis van signalen van (dreigende) bijzonderheden.
- De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

D1-K1-W4: Tapet en bandageert cliënten

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de cliënt uitleg over het doel en de werking van tapen en/of bandageren, stelt de cliënt op zijn gemak en beantwoordt vragen. Hij legt tape en/of bandage aan. Hij checkt of de tape/bandage functioneert en het gewenste resultaat bereikt zal worden. Zonodig brengt hij aanpassingen aan. Hij adviseert de cliënt een andere aanpak, bijvoorbeeld consultatie van een (sport)fysiotherapeut of (sport)arts, wanneer hij niet het gewenste effect kan bereiken. Hij informeert en instrueert de cliënt over het gebruik van de tape/bandage.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft de tape en/of bandage volgens professionele standaarden aangebracht en het beoogde resultaat is gerealiseerd of de cliënt heeft passend advies gekregen om een (para)medicus te consulteren.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- legt duidelijk uit hoe de tape of bandage wordt aangelegd;
- maakt de juiste keuze uit verschillende tape- en bandageermethodes;
- voert het tapen en bandageren volgens professionele standaarden uit.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W5: Geeft voorlichting en advies

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar informeert en adviseert cliënten of belangstellenden individueel of groepsgewijs over thema's gericht op belasting-belastbaarheid en het bewegingsapparaat. Hij informeert en adviseert over preventie van blessures en het omgaan met de blessure(s) voor, tijdens en na het sporten, alsook over herstelbevorderende maatregelen. Hij maakt gebruik van hulpmiddelen om zijn betoog te ondersteunen en te visualiseren. Hij stimuleert betrokkenen de adviezen na te leven.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft betrouwbare, heldere en goed onderbouwde informatie verstrekt aan de cliënt(groep)/belangstellende(n). De informatie, voorlichting en/of het advies sluit aan op de wensen en behoefte van de cliënt(groep)/belangstellende(n).

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- stemt de informatie effectief af op de cliënt(groep)/belangstellende(n);
- presenteert de informatie op overtuigende wijze;
- past bij informatieverstrekking en voorlichting passende middelen, methoden en technieken toe;
- motiveert betrokkenen op enthousiasmerende wijze om geboden adviezen op te volgen;
- checkt regelmatig of de verstrekte informatie begrepen is.

De onderliggende competenties zijn: Presenteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

D1-K1-W6: Registreert en legt gegevens vast

Omschrijving

D1-K1-W6: Registreert en legt gegevens vast

De beginnend beroepsbeoefenaar legt de gegevens van de cliënt vast in het cliëntdossier waarbij hij met name gegevens registreert van de anamnese, het beroepsspecifiek onderzoek en van het plan van aanpak. Hij houdt het cliëntdossier actueel. In voorkomende situaties gebruikt hij het cliëntdossier om zijn handelen te verantwoorden aan de cliënt of aan een professional waarnaar hij heeft verwezen.

Resultaat

In het cliëntdossier zijn de relevante gegevens over de cliënt en de gevolgde aanpak vastgelegd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- maakt een juiste selectie van relevante, te registreren gegevens;
- gaat discreet om met gevoelige/vertrouwelijke informatie;
- legt gegevens eenduidig vast;
- werkt zorgvuldig overeenkomstig geldende protocol(len).

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W7: Evalueert zijn werkwijze

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar evalueert zijn werkwijze en behaalde resultaten en gaat na welke aanpassingen hij kan doen om de cliënt optimaal van dienst te zijn en hoe hij meer resultaat kan bereiken met zijn plan van aanpak. Hij verzamelt gegevens, analyseert deze en trekt op basis daarvan conclusies.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft zijn werkwijze geëvalueerd en daaraan passende conclusies verbonden.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- staat open voor feedback van de cliënt;
- trekt op basis van de verkregen gegevens reële conclusies;
- maakt effectief gebruik van verkregen feedback en informatie om het eigen functioneren te optimaliseren.

De onderliggende competenties zijn: Analyseren, Leren, Kwaliteit leveren